

POSTANOWIENIE

Dnia 22 stycznia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Hubert Wrzeszcz (przewodniczący)

SSN Mirosław Bączyk (sprawozdawca)

SSN Anna Owczarek

w sprawie ze skargi J. S. o wznowienie postępowania

w sprawie z powództwa T. W. i W. W.

przeciwko J. S.

o zapłatę,

zakończoną prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 8 lutego 2012 r., sygn. akt I ACa .../12 oraz na skutek wniosku J. S. o

wstrzymanie wykonania orzeczenia

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 22 stycznia 2014 r.,

zażalenia skarżącego

na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 24 października 2013 r.,

1. oddala zażalenie;

**2. nie obciąża pozwanego kosztami postępowania
zażaleniowego.**

Uzasadnienie

J. S. złożył skargę o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 8 lutego 2012 (sygn. akt - I ACa .../12). Jako podstawę wznowienia wskazał ostatecznie art. 403 § 2 k.p.c., tj. wyrok Sądu Rejonowego z dnia 24 czerwca 2013 r. w sprawie karnej (sygn. akt XIV K .../11/s) oraz opinię biegłego psychologa, sporządzoną w tym procesie karnym i dotyczącą skarżącego (nowe dowody). O opinii psychologa skarżący dowiedział się - jak wywodził - z akt wspomnianej sprawy karnej (w dniu 20 czerwca 2013 r.).

Sąd Apelacyjny odrzucił skargę skarżącego, przyjmując, że wspomniane dokumenty (wyrok w sprawie karnej i opinia psychologiczna) nie mogą stanowić podstawy wznowienia w rozumieniu art. 403 § 2 k.p.c. Ustalił przy tym, że skarżący domaga się wznowienia postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 8 lutego 2012 r., w którym oddalono apelację skarżącego (pозwanego w tym procesie). Apelacja została wniesiona od wyroku Sądu Okręgowego z dnia 24 października 2011 r., w którym zasądzono od pozwanego (skarżącego) kwotę 87.500 zł tytułem zwrotu zaliczki wręczonej przez powodów w związku z niedojściem do skutku przyrzeczonej umowy sprzedaży nieruchomości (po zawarciu umowy przedwstępnej). W postępowaniu apelacyjnym, wywołanym apelacją pozwanego, ustalono niezasadność zarzutu błędu w odniesieniu do ustaleń dotyczących zakresu udzielonego przez pozwanego pełnomocnictwa M. P. (skazanemu następnie w procesie karnym za oszustwo). Nie podzielono zarzutu podanego, że nie znał i nie zrozumiał on treści odczytanego mu dokumentu (pełnomocnictwa udzielonego aktem notarialnym), nie uwzględniono także zarzutu, że M. P. działał bez umocowania lub z przekroczeniem zakresu umocowania (art. 103 k.c.). W omawianym procesie przyjęto, że podstawą roszczeń powodów wobec pozwanego jest art. 410 § 2 k.c. (zwrot zaliczki zapłaconej na poczet ceny umowy sprzedaży, która nie doszła do skutku).

W zażaleniu strony skarżącej na postanowieniu o odrzuceniu skargi z dnia 24 października 2013 r. sformułowano odmienne stanowisko i podnoszono, że istniały wskazane w skardze podstawy do wznowienia postępowania w rozumieniu art. 403 § 2 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W zakończonym prawomocnie postępowaniu ustalono, że skarżący udzielił M. P. pełnomocnictwa w formie aktu notarialnego, w którym szczegółowo określono jego zakres. Pełnomocnictwo to obejmowało umocowanie do sprzedaży nieruchomości w imieniu skarżącego i na rzecz powodów. Przebieg postępowania apelacyjnego (w sprawie zakończonej wyrokiem z dnia 8 lutego 2012 r.) wskazuje na to, że w postępowaniu tym podnoszona była kwestia skuteczności udzielanego umocowania i jego zakresu. Nie uwzględniono zarzutu skarżącego co do tego, że „nie znał i nie zrozumiał treści odczytywanego mu dokumentu” (pełnomocnictwa notarialnego). Nie znalazło uznania twierdzenie, że skarżący, ustanawiając pełnomocnictwo, działał pod wpływem błędu i istniały jakoby podstawy do skutecznego uchylecia się skarżącego od skutków prawnych złożonego oświadczenia woli (oświadczenie to złożone zostało zresztą po terminie i jest prawnie nieskuteczne). Nie było podstaw do przyjęcia, że M. P. - zawierając umowę przedwstępną - działał bez umocowania lub z przekroczeniem zakresu umocowania (art. 103 k.c.).

W toku postępowania apelacyjnego skarżący powoływał się także na fakt toczącego się postępowania karnego przeciwko wspomnianej osobie i podnosił, że prowadzone jest ono „w związku z zarzutem wprowadzenia w błąd pozwanego co do znaczenia prawnego udzielonego mu pełnomocnictwa” (s. 8 uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 8 lutego 2012 r.). Sam fakt prowadzenia postępowania karnego przeciwko M. P. i postawienie mu zarzutów był zatem już skarżącemu znany, w tym także sam charakter popełnionego przez oskarżonego czynu zabronionego. W tej sytuacji Sąd Apelacyjny trafnie stwierdził, że wspomniane w skardze o wznowienie postępowania dokumenty nie miały cech nowych dowodów lub okoliczności w rozumieniu art. 403 § 2 k.p.c. Dokumenty te odzwierciedlały stan rzeczy, który powstał wcześniej, tj. w okresie udzielania

umocowania oskarżonemu w formie aktu notarialnego. Uzasadnione zatem pozostaje twierdzenie Sądu drugiej instancji, że twierdzenie co do istnienia zaburzeń świadomości i rozeznanie treści oraz skutków czynności prawnej (art. 82 k.c.) mogły być zgłoszone już w sprawie, której skarżący domaga się wznowienia, skoro właśnie ta sprawa ujawniła negatywne dla pozwanego skutki prawne działania jego pełnomocnika po zawarciu umowy przedwstępnej. Nie można zatem przekonywająco twierdzić - wbrew wywodowi zawartemu w zażaleniu, że nowa przyczyna wadliwości udzielenia pełnomocnictwa (jego nieważności, art. 82 k.c.) ujawniona została dopiero w związku z toczącym się postępowaniem karnym przeciwko M. P. i znalazła swoje potwierdzenie w uzasadnieniu wyroku Sądu karnego i opinii psychologa.

W tej sytuacji należało oddalić zażalenie jako nieuzasadnione (art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 198¹⁴ k.p.c.). Odstąpiono od obciążania skarżącego kosztami postępowania zażaleniowego ze względu na wystąpienie okoliczności określonych w art. 102 k.p.c. (stan majątkowy skarżącego; skarżący został zwolniony też od kosztów sądowych w postępowaniu o wznowienie postępowania).